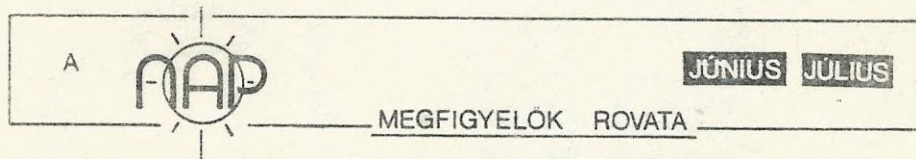

A jelenséget egymástól függetlenül ötten is megfigyelték. A legkövvidebb ideig Nagyszalontán 18 perc 18 sec-ig, a legtovább Dávodon, kb. 35 percig tartott a fedés. Viszont az első kontaktus legkorábban Dávodról volt észlelhető 19:41:34 UT-kor, és legkésőbb Nagyszalontáról 19:53:01-kor. Harkakötönyből nézve a csillag maximum 160 km "mélyen" lehetett a Hold peremétől számítva a fedés közepén.

Nagyszalontán a belépés a Boole-kráternél történt, a kilépés pedig a Sitter-kráternél. Tekintve, hogy az okkultáció elég kis szögben következett be, a Hold felszíni alakzatai érdekessé tehetették a belépést, mely igen jól megfigyelhető körülmények között, a sötét oldalon történt. Erről számol be Csukás Mátyás és Kósa-Kiss Attila:

"1985. június 29. 19^h53^m01^s UT A csillag kezdetben 1,5 sec-ig fokozatosan halványodott kb. 0^m5-nyit. A következő 0,5 sec alatt "drámai" események zajlottak le. A csillag két alkalommal 1^m-nyit halványodott, miközben visszaállt eredeti fényére. A második halványodást követte a végleges eltűnés. A kilépésre 20:11:19 UT-kor került sor."

KARÁSZI ISTVÁN

Észlelők	jún.	júl.	műszer	módszer
Agai Szabolcs /Budapest/	-	2	6,3 L	pr, v
Busa Sándor /Harkakötöny/	18+1	12	7 L	v, r, tá, f
Csukás Mátyás /Nagyszalonta, R/	-	5	6,3 L	v, tá
Fazakas József /Budapest/	23	-	15 T	pr, r
Halmi Gábor /Pécs/	3	2	8 L	pr, r
Iskum József /Budapest/	9	13+2	6 L; 10 L	v, r, pr, tá
Katyi Ferenc /Esztergom/	-	1	6 L	v, r
Kósa-Kiss Attila /Nagyszalonta, R/	6	-	6,3 L	pr, r
Kovács Attila /Esztergom/	-	2	6 L	v, r
Kovács Sándor /Hunyad, R/	10	14	3,5 L; 20 T	v, r, tá
Mécs Miklós /Esztergom/	5	12	6 L	v, r
Palkó Gyula /Csap, SZU/	8	10	7 Mv	pr, r
Dr. Prehoffer Elemér /Budapest/	22	24	8 L	pr, r
Ravasz Bálint /Gyopárosfürdő/	7	2	5 L	pr, r
Soós Zoltán /Székesfehérvár/	-	13	5 L	v, r
Szeiber Károly /Budapest/	-	2	7,2 L	v, r
Vadász Sándor /Budapest/	5	-	12 T	v, r
Vilmos Mihály /Nagykanizsa/	1	-	8 L	v

Június-júliusban 18 észlelő összesen 231 észlelést küldött be, valamint 3 fotografikus észlelés is történt /Busa, Iskum/.

Észlelési eredmények

	június	július
Észlelt napok száma	29	30
Észlelt foltcsoportok	51	60
Foltcsoport - MDF	1,75	2,00
Páklya - mdf	1,62	1,60

A napaktivitás júniusban továbbra is alacsony, nem változó. 11 csoport volt látható, ebből kettő a déli félgömbön. A jún. 9-10-i CM-átmeneten volt egy aktív góc, mely éppen ezidőtájt aktivizálódott, és belőlük 4 AA fejlődött ki. 1-2-án az AA szám nulla, majd 9-ig lassan 5-re nő. Ezután ismét csökken, 17-én, 19-én ill. 26-28. között nulla, a közötti időben 1 AA látható.

A már említett aktív góc előzménye 3-án kel monopolárként, 4-én tőle 3°-ra északra még egy C-típusú AA jelentkezik. 4-én feltűnik egy bipórus -18°-on a DNY-i negyedben, de csak két napot él. 5-én már két C-típusú AA helyezkedik el egymás alatt, szabályos vezető és pórusokból álló követő tagokkal. Továbbá egy B-típusú is látható 3°-kal északra az előzőtől. /Tehát: -17°; -14°; -11°/

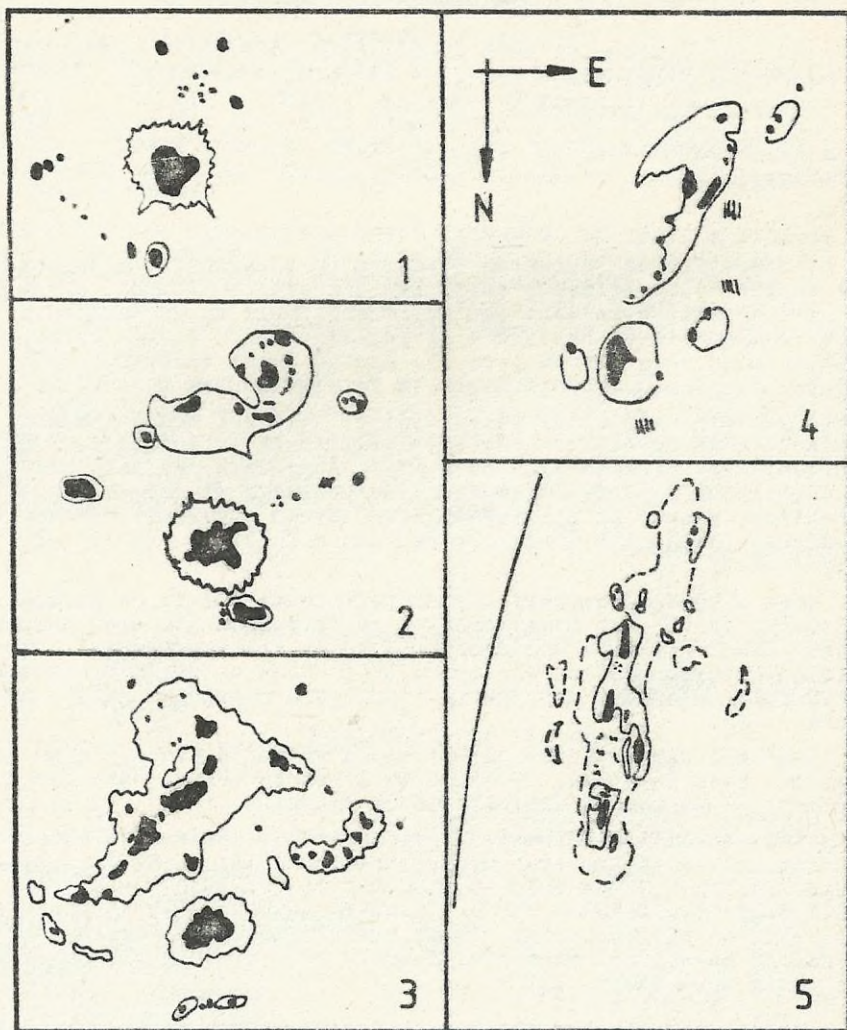
9-re a középső csoport lassan B-típusúra bomlik, a harmadik eltűnik, és 10-kal nyugatabbra újra felbukkan. Az első csoport körül kis kontrasztú pórusmezők láthatók kis nagyítással, valamint délebbre, -23°-on egy mező. 11-én csak az első és második csoport él, 13-án a második is elhal, s a monopolár /-17°/ nyugszik 15-én.

6-án kel egy G-típusú AA -2°-on, a vezetője szabálytalan szerkezetű. 8-án C-típusú, CM-átmenete 12-én történik, vezetője szabályos. 15-én monopolár folt, 18-án nyugszik.

10-14-én -1°-on látható egy pici bipolár pórus a keleti félgömbön. 15-én +1°-on egy egynapos B-típusú AA; 21-22-én a nyugati félgömbön +10°-on egy B-típusú AA; 23-27. között -14°-on a DK-i negyedben szintén egy B-típusú AA látható. 29-én tűnik fel kb. -10°-on egy monopolár, 30-án egy B-típusú AA látszik tőle északra, hasonlóan, mint jún. 3-án -- ez a második visszatérése az aktív területnek.

Július észlelésileg teljesen lefedett hónap, az aktivitás is kissé emelkedik. A hónap első hetében csak két csoport látható, majd 3-4-3-2-1-0 menetben, 15-én inaktív a Nap. 21-ig 1 AA, 2-2-1-1, 26-án ismét inaktív a napfelszín. Ezután hirtelen emelkedés 28-29-én 5 AA-val, majd lassan csökken a napfoltszám. A csoportok 75 %-a a déli félgömbön található.

A június végén kelt I-típusú folt 2-4 között C-típust mutat. PU-ja csipkézett, szálszerkezet ismerhető fel benne. 5-én reggel vonul át a CM-en. U-ja egybefüggő, csak néha hatol át rajta híd. 10-én nyugszik.

- A rajzok adatai:
1.	1985. júl.	5.	16:45 UT	/Prehoffer/
2.	júl.	6.	15:15	/Prehoffer/
3.	júl.	7.	12:10	/Mécs/
4.	júl.	11.	13:50	/Prehoffer/
5.	júl.	12.	17:30 UT	/Iskum/

Következőként 1-én kel -15° -on egy C-típusú AA, amely második visszatérése a csoportnak. 3-án a vezető folt E-i határán U-PU lánc alakul ki. 4-én nyugatra és délre egy-egy új góc keletkezik. 5-én a pórusok szaporodnak a gócok között. 6-án a folttól délre robbanásszerűen kifejlődik egy szabálytalan PU-jú terület sok apró U-val. 7-re tovább növekszik, 7-én reggel CM-átmenete van -12° és -20° szélességen. 9-én a nyugati rész U-i az E-i és D-i félbe összpontosulnak. 11-én DK-re sodródik, az eredeti folttól délre helyezkedik el. 12-én nyugszik. Az előző két csoport között 7-én a CM után -8° -on pórusmező keletkezik, amely csaknem köralakú. 8-án négy pórus "jobban húzik". 9-én már D-típusú, két pórus körül PU jelentkezik. 11-én nyugszik.

9-én a CM-en $+3^{\circ}$ -on egy B-típusú AA tűnik fel. 11-én D-típusú, igen világos U-val. 12-én csak a vezetőfolt körül látszik némi PU, 14-re visszafejlődik, csak monopolárként nyugszik. 16-án kel -13° -on egy monopolár, 17-én három U látszik benne. 19-re a DNY-i kilökdök a foltból, a PU igen világos. 20-án ismét monopolár, 21-22-én vonul át a CM-en. 22-én a PU igen vékony, 23-án eltűnik; 24-án az U is.

20-tól pár A-típusú AA látható 1-2 nap élettartammal. 27-én egy I-típusú AA kel, majd 28-án még három tűnik fel. -12° -on A-típusú, 30-ra eltűnik; $+7^{\circ}$ -on I-típusú; -12° -on I-típusú, egy hatalmas fáklyamezőben. 29-én az első monopolár három felé szakad, és 30-án egy hasonló szerkezetű alakul ki mögötte 5° -kal.

ISKUM JÓZSEF

Közlemények

Címváltozás!

Iskum József új címe:

B U D A P E S T

Tito u. 48. III/18.

1 0 4 1

Levelezés!

Amatőr rádiócsillagászati észlelések iránt érdeklődik, és szívesen levelezne hasonló érdeklődésű magyar amatőrökkel

CSERKUTI ARPÁD

S-18400 AKERSBERGA

Vigg vegeen 11.